

המרד הגדול - חלק א

בשיעור זה נעסוק בחלקו האחרון של המרד - הלחימה במצדה.

נושא זה יילמד על ידי סיור בשטח או על ידי סיור וירטואלי.

סיור בשטח: כהכנה לסיור, נחלק את תלמידי הכיתה לשמונה קבוצות, כאשר כל קבוצת תלמידים תכין חלק מהסיור ותדריך אותו בשטח. לשם כך, ניעזר בתמונות ובהסברים בעמודים 120 - 121 בספר הלימוד. בעמודים אלו ישנם תשעה מלבנים קטנים, כאשר כל מלבן מתייחס למקום ספציפי בתוך האתר. [את הלימוד אודות שבר החרס עם הכיתוב "בן יאיר" שנמצא בצידו השמאלי של עמוד 121 נשאיר לסוף הסיור ועל כן נתייחס לשמונת המלבנים האחרים]. כל קבוצה תעסוק במקום ספציפי אחד, כאשר על חברי הקבוצה לחקור אודות המקום ולהדריך את חבריהם כאשר יגיעו למקום זה בסיור. את "סיפורו" של שבר החרס עם הכיתוב "בן יאיר" נוכל לספר כאשר נעמוד עם התלמידים מול שבר החרס המוצג במקום, כאשר לפני כן נקרא עם התלמידים חלקים מנאומו של אלעזר בן יאיר (המובאים בספר בעמוד 119). נסיים את הסיור בחיזיון האור קולי במקום.

סיור וירטואלי: כהכנה לסיור הוירטואלי, נחלק את תלמידי הכיתה לשמונה קבוצות, כאשר כל קבוצת תלמידים תכין חלק מהסיור. לשם כך, ניעזר בתמונות ובהסברים בעמודים 120 - 121 בספר הלימוד. בעמודים אלו ישנם תשעה מלבנים קטנים, כאשר כל מלבן מתייחס למקום ספציפי בתוך האתר. [את הלימוד אודות שבר החרס עם הכיתוב "בן יאיר" שנמצא בצידו השמאלי של עמוד 121 נשאיר לסוף השיעור ועל כן נתייחס לשמונת המלבנים האחרים]. כל קבוצה תעסוק במקום ספציפי אחד, כאשר על חברי הקבוצה לחקור אודות המקום ולשלוח למורה סיכום באורך 8-10 שורות ותמונות של המקום.

המורה יצלם או יסרוק את עמודים 120 - 121 בספר הלימוד כתמונה אחת (אפשר כשקופית במצגת או בקובץ PDF) ובמרכזו של כל מלבן יצור קישור למידע שכתבו התלמידים, כך שכאשר ילחץ המורה על מלבן מסוים על פי בחירת התלמידים, תיפתח חלונית עם הסבר קצר ותמונות נוספות על המקום. את המידע יקריא נציג מהקבוצה שעסקה בנושא זה. במרכז של התמונה הגדולה, יצור המורה קישור לסרטון - גן לאומי, מצדה: <https://youtu.be/XrsdUpAsst0>

מומלץ מאוד לעצור את הסרטון לאחר 3:27 דקות של צפייה (לאחר המילים: "מאשר לחיות חיי קלון והשפלה כעבדים בידי הרומאים") ולקרוא יחד עם התלמידים חלקים מנאומו של אלעזר בן יאיר (המובאים בספר בעמוד 119) ולדון עמם בשאלות המוצגות בעמוד זה. לאחר מכן, ימשיכו התלמידים בצפייה עד סופו של הסרטון.

שימו לב! התמונה תשלח בקובץ נפרד, כאשר על ידי לחיצה במרכז התמונה - במקום המסומן - ייפתח הסרטון. כמו כן, על ידי לחיצה במלבן שבו תמונת שרידי בית המרחץ, תיפתח חלונית עם מידע המהווה דוגמה לחלונות נוספות שהמורה ייצור בכל מלבן. קובץ עם הוראות מפורטות ליצירת קישורים יישלח בנפרד (כמון כן ניתן לעשות זאת ע"י הוספת קישורים במצגת).

תשובות לשאלות בעמוד 123:

א. הרומאים ייחסו חשיבות גדולה לדיכוי המרד ביהודה משום שהיהודים היוו בעבורם סמל לשונות - שונות דתית ותרבותית שהרומאים שאפו לדכא. ניתן ללמוד מכך שאף שאחוז היהודים באימפריה היה קטן מאוד, הרי שהשפעתו הסגולית של העם היהודי היתה גדולה ביותר. הרומאים אף חששו שהצלחת היהודים תהווה דוגמה ומופת לעמים אחרים.

ב. היהודים חשו השפלה ובושה כאשר נאלצו להשתמש במטבעות אלו המהווים עדות ניצחת ותזכורת מתמדת לתבוסתם. יתכן מאוד כי הם סבלו מהצקות, מהשפלה ומזלזול בקרב שכיניהם הנוכרים.

ג. יתכן כי אגריפס טבע מטבעות אלו על מנת להוכיח את נאמנותו לשלטון הרומאי. הוא בחר בסמלים בהם השתמשו הרומאים במטבעותיהם, אולם נמנע משימוש בסמלים המהווים עדות לכניעה ולהשפלה (כדוגמת איש או אישה בתנוחה המעידה על תבוסתם). זאת מתוך כבוד לעם היהודי.